

کنکار هدف

نکته و تست ادبیات فارسی

شاهینزاد

@adabiat_shaahinzad

صفحه ۹۷

آیت کرد تو دلی چند بود شاید بر است

زندگانی به مراد هم کس نتوان کرد

ای خوش آن روز که پرواز کنم تا بروم
به سوی سس که پیش پروانی بزم

۱- تست ادبیات ۲
۱- تست ادبیات ۳
۱- تست پیش
} (۱) واژه : تست

الف) مطالعه مصور تخته سیاه

ب) تست زنی «آب» - قرمز

ج) دوره مداوم «آب» - قرمز، ها

دقت به اشکال املائی

تمرکز بر همای مطالب
نوشته شده به عنوان معنی

توجه به مفرد و جمع

مثال : ~~استخوان~~ / ~~سگ~~ / ~~...~~

مثال : همای = ...
سطوت = ...

مثال : ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~

دروس ۴ / ۱۰ / ۱۸ / ۲۳ : کتاب زبان فارسی سوم (خصوصاً پاراگراف دوم)
واژگان کتاب کمک درسی واژه (مصور تخته سیاه)
} (۲) املا : تست

الف) تست زنی «آب» - قرمز

ب) نوشتن شکل درست واژه درست

ج) دوره مداوم «آب» - قرمز، ها

۱- تست ادبیات ۲
۱- تست ادبیات ۳
۱- تست پیش
} (۳) تاریخ ادبیات : تست

الف) مطالعه مصور تخته سیاه

ب) تست زنی «آب» - قرمز

ج) دوره مداوم «آب» - قرمز، ها

دقت به همای مطالب

منظوم و مثنوی
است گاهی

توجه به دو اسمها

مثال : ~~...~~ / ~~...~~ / ~~...~~
جایزه نوبل
فرانسوی
مشکلات زندگی آدمی

مثال : محمد رضا حکیمی
ویژگی های ...
«سپیده آشنا» ...

مثال : هوازن = ...

ابیات خارج از کتاب

۴ آرایه های ادبی : تست

آرایه های ذکر شده در کتاب ها و کنکور

در گزینه
انتخابی
دنبال

الف) شناخت خصوصیات هر آرایه

ب) تمرکز بر جدول ارزش گذاری آرایه ها

ج) تیب شناسی سوالات

الف) تست زنی و نکته یابی (خصوصاً در آرایه های خاص مثل ایهام و ایهام تناسب و و استعاره)

موضوعات اصلی : واج و تک و از و واژه - ساختمان واژه - جمله - گروه های اسمی

۵ زبان فارسی : تست

موضوعات فرعی : صامت میانجی، فرآیندهای واجی، شیوه های بلاغی و

الف) تسلط بر ها

ب) تست زنی متناوب آیه - قرمز

ج) دوره مدلول آیه - قرمز ها

۳ تست ادبیات ۲

۳ تست ادبیات ۳

۳ تست پیش

۶ قرابت معنایی + معنی و مفهوم : تست

ب) تست زنی متناوب (دوم، سوم، پیش)

الف) تسلط بر مطالب سه کتاب (خصوصاً توضیحات، درس ها)

۴ ۳ ۳
و
۵ ۳ ۳

د) آشنایی با قواعد

ج) نشانه گذاری
۱) خط کشی
۲) و

..... تست ادبیات ۲
..... تست ادبیات ۳
..... تست ادبیات پیش
۵ تست زبان فارسی ۳
۳ تست آرایه ها
۲ تست املا

* بارم بندی کتاب ها

۲۵ تست

- ۱- در کدام گروه کلمه، معنی بعضی واژه‌ها، غلط است؟
 (۱) استنشاق: بوسیدن (قربه: ده) (زاعه: اغل)
 (۲) عریض: شکایت (شعف: شدمانی) (امناع: باز ایستادن)
 (۳) طلی: جشن عروسی (نگمت: بوی خوش) (مربور: نوشته شده)
 (۴) نطج: سفره جرمی (شفق: سرخی افق قبل از طلوع خورشید) (سقا: آبدهنده)
- ۲- واژه‌های کدام گزینه به ترتیب در معانی: «وقار، گرفتاری، طولانی، پوشیده شده» است؟
 (۱) سطوت، جنبه، متمادی، محاق
 (۲) اهلیت، زعارت، باسق، گتم
 (۳) حمیت، اختلاف، متواتر، منحون
 (۴) تانی، فکار، مزید، گشن
- ۳- معانی مقابل کدام واژه، همگی درست است؟
 (۱) حرکت: زمره - گروه - دسه
 (۲) دستور: راهنمایی - وزارت - فرمان
 (۳) دهشت: سرگسنگی - ترس - خشم
 (۴) اعصار: حکیده‌ها - عصارها - روزگاران
- ۴- در عبارت زیر املاي کدام واژه نادرست است؟
 «سه تن آرزوی چیزی برتند و نیاهند: مفسدی که ثواب مصلحان چشم دارد و بخیلی که ستای اصحاب مروت توقع کند و جاهلی که از سر سفاقت و غضب و حرص برنخیزد و العاج ورزد که با نیک مردان برابر بود.»
 (۱) سفاقت (۲) العاج (۳) ثواب (۴) سنا: نور
- ۵- در کدام بیت، غلط املايي وجود دارد؟
 (۱) فرشته به حقیقت سروش عالم غیب
 (۲) سابع از زمین ندانیم شالی هام
 (۳) بار آن قصیده نثرت که تعویض عقل بود
 (۴) وان که پهلوی بهی گند از کسان
- ۶- کتاب «آدم‌ها و خرچنگ‌ها» نوشته کیست و موضوع آن چیست؟
 (۱) فرانتس کافکا، استعمار افریقا
 (۲) جان استاین بک، پایداری در برابر ستم
 (۳) خوزونه دوکاسترو، رهان کلمریخی
 (۴) خوزونه دوکاسترو، پایداری در برابر ستم
- ۷- پدیدآورندگان «خانگی - سرنی - رستاخیز - در کوچه آفتاب» به ترتیب خالق کدام آثار نیز هستند؟
 (۱) ارض - نقد ادبی - جنگ و سنج - تنفس صبح
 (۲) اشرفی - بحر در کوزه - رزوه‌های بزرگ - گوهر
 (۳) شلی - فرانتس - سفر سوجن - اناکارینا - ابنه‌های ناگهان
 (۴) از قرق تا خروس خون - ب کاروان حله - پیاسر - به قول پرستو
- ۸- در میان آثار زیر چند اثر منگوم وجود دارد؟
 «منطق‌العلیر - افسانه - شلوارهای وصله‌دار - رسایل - زمستان - از آسمان سبز - هشت کتاب - بله بله تا ملاقات خدا»
 (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش
- ۹- ترتیب ابیات زیر از لحاظ داشتن آرایه‌های (تشبیه) - ایهام تناسب - اسلوب معادله - مجاز کدام است؟
 الف - گر نخواهد داد من امروز داد آن شاه حسن
 ب - ما که بستیم به دل نقش قد موزونش
 ج - شکوفه شور فکنده است در گلستان‌ها
 د - دل جو شد انفالی از حق فرمان پذیر تن بود
 (۱) ج - پ - الف - د (۲) ج - ب - د - الف (۳) ج - د - الف - ب (۴) ب - ج - الف - د

۱۰- در عبارت زیر، واژه‌های کدام گزینه، طرفین سجع نیستند؟
 «در همان بچیوحه بخور بخور که منظره فنا و زوال غاز خدا بیامرز، مرا به یاد بی‌ثباتی فلک بوقلمون و شقاوت مردم دون و مکر و فریب جهان پتیاره» وقاحت این مصطفای بدقواره انداخته بود باز صدای تلفن بلند شد. بیرون جستم و فوراً برگشتم»

(۱) جستم، برگشتم (۲) پتیاره، بدقواره (۳) بوقلمون، دون (۴) فنا، خدا

۱۱- آرایه‌های کدام گزینه در بیت زیر موجود نیست؟

«جو آب آشفته جان بر کف دوانم تا کجا سروی
 (۱) (سندره) مراعات نظیر (۲)
 (۳) تشبیه (تشخیص)
 کاربرد معنایی «ردیف» در کدام بیت متفاوت است؟

۱۲

(۱) عشق از خاکسرها ریخت رنگ آسان
 (۲) خط کافر لعل سیراب تو را کم کم گرفت
 (۳) سوح حشمی می‌برد از پیش کار خویش را
 (۴) از وصال ماه معسر آخر زلیخا جان گرفت

این سرار شوخ، اول در دل آدم گرفت
 دیو از دست سلیمان عاقبت خاتم گرفت
 دامن گل را ز دست بلبلان شبنم گرفت
 دست خود بوسید هر کس دامن بگن گرفت

این سرار شوخ، اول در دل آدم گرفت
 دیو از دست سلیمان عاقبت خاتم گرفت
 دامن گل را ز دست بلبلان شبنم گرفت
 دست خود بوسید هر کس دامن بگن گرفت

۱۳- در منظوم زیر، به ترتیب چند واژه مشتق، مرکب و مشتق - مرکب، وجود دارد؟

«من به بی‌سامانی باد را می‌مانم / من به سرگردانی ابر را می‌مانم / قصه بی‌پروسامانی من / باد با برگ درختان می‌گفت / باد با من می‌گفت: / چه تهیدستی، مرد / تو به تنهایی من خوشبختی / من به زیبایی تو غمگنم»

(۱) سه، دو، سه (۲) سه، چهار، دو (۳) چهار، دو، دو (۴) چهار، چهار، سه

۱۴- در کدام گروه کلمه‌ها به ترتیب «چهار و سه» فرایند واجی صورت گرفته است؟

۱) بر افتادن حکومت جبار، احیای کشتزارهای پنبه
 ۲) داستان پر ماجرای سیاووش، باز آمدن فصل خیال
 ۳) آبیاری غلذ شهر خوفا، سبدهای سنبل خشک شده
 ۴) بازی سیاسی انقلابیون، سدی زیاد مردم خیابان

۱۵- در کدام مصراع‌ها، جمله «سه جزئی گذرا به مسند» یافت می‌شود؟

الف) زاهد خلوت نشین دوس به میخانه شد
 ب) تو خود ای گوهر یکدانه کجایی آخر
 ج) گدای شهر نگه کن که میر مجلس شد
 د) گل عز بزیست غنیمت شمردش صحبت
 ه) دی شد و بهمن آمد

(۱) الف، ب، ج (۲) ب، ج، د (۳) ب، ج، ه (۴) ب، د، ه

۱۶- گزاره جمله زیر چند تکواژ دارد؟

«امروز هستی و نیستی (به پویایی و رسایی کاینات، بستگی پدید دارد.»

(۱) بیست و یک (۲) بیست (۳) نوزده (۴) هجده

۱۷- مفهوم ضرب المثل «گاه از خودمان نیست: کاهدان که از خودمان است» از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

- ۱) جو گم خوردن طبیعت شد کسی را
- ۲) خوردن برای زیستن و ذکر کردن است
- ۳) گاه ماید که بنزد که خریداری یافت.
- ۴) با آن که در وجود طعام است حفظ نفس

۱۸- مفهوم بیت زیر از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- ۱) «ز یزدان دان، نه از ارکان که کوتاه دیدگی باشد
۱) تو نوری را که از خورشید رخشان می‌شود حاصل
- ۲) صفای باطنت روشن کند چون صبح مهر دل
- ۳) سرا توفیق طاعت بخش و خطی ده ز درویشی
- ۴) بدی گمان بر تو می‌آید ز چشم است و زبان و دل

۱۹- ۶۳۶۵

همه ابیات با بیت زیر قرابت معنایی دارند به جز:

- «گر می‌گیریم از نظر مردمان «رهی»
- ۱) نه هر چه جانور رسد آدمیتی در آمد
- ۲) کسان به چشم تو بی‌قیمتند و کوچک قدر
- ۳) اگر آدمی به چشم است و دهان و گوش و بینی
- ۴) به جسم و گوش و دهان آدمی نباشد شخص

۲۰- ۶۳۶۴

مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- ۱) قاصد ز برم رفت که آرد خیر از بازار
- ۲) آن که شد هم بی‌خبر هم بی‌انر
- ۳) خبر از درد ندارند طبعیان زنهان
- ۴) قاصد که (ترا) دید ندارد خیر از خود

۲۱- ویلیام شکسپیر، شاعر و نمایشنامه‌نویس معروف، در غزلواره «ترانه من» که به فارسی ترجمه شده است، می‌گوید:

«خسوف‌های گزخیم شکوهش را به ستیز برمی‌خیزند» یعنی:

لوصحات

- ۱) حوادث ناگوار، شکوه جوانی را تهدید می‌کنند
- ۲) گذر زمان، همدیگر دورانی کودکی را تباہ می‌سازد.
- ۳) خورشید گرفتگی، سبب افزایش تیرگی‌های زندگی می‌شود.
- ۴) لحظه‌به‌لحظه، بدی‌ها و ناراحتی‌ها جای شکوه تولد را بر می‌کنند.

۲۲- بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

- «باد صبا دروغ زن است و تو راست گوی
 - ۱) دروغی که حال دلت خوش کند
 - ۲) ز باد حال تو می‌برسم و چو می‌بینم
 - ۳) بر طریق راست رو چون باد گردنده مباش
 - ۴) هر صبح و شام قاتله‌ای از دعای خیر
- آنجا به رفیق باد صبا می‌فرستمت»
 به از راستی گشت متوش کند
حدیث باد صبا هست سر به سر همه باد
 گاه با باد شمال و گاه با باد صبا
 در صحبت شمال و صبا می‌فرستمت

۲۳- متن زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«ضحاک، به کبیر کارهای زشت خود گرفتار بود؛ هرچه بیشتر مردم را از میان می برد، بیش تر در لجه بدنامی و بغض و نفرت همگان فرو می رفت. تا سرانجام از پا درآمد و در پند شد.»

- (۱) شاهباز غمست از صید دل مسکینان هیچ نگذاشت که بر عزم شکار ابد باز
- (۲) شهباز غمست راست کیوتر دل سلمان در یاب که بر صید کیوتر زدهای باز
- (۳) شهباز زاع و زغن زببای صید و قید نیست این کرامت همزه شهباز و شاهین کردهاند
- (۴) کبک، موری خورد و بز آمد قصابی از کبک خواست پس عقابی رفت و با باز آن عمل بنیاد کرد

۲۴- بیت زیر با کدام بیت، تناسب مفهومی دارد؟

- «اگر در دیده مجنون نشینی
 (۱) بود گوهر هر کسی حوی او
 (۲) مگر چشم مجنون به امر ندر است
 (۳) معشوقه به چشم دیگران نتوان دید
 (۴) معشوق چون نقاب ز رخ بر نمی کشد
- بده غیر از خوبی لیلی نبینی»
 که تن گاه زشت است و گاهی نکو
 که گل رنگ رخسار لیلی گرفت
 جانان مرا به چشم من باید دید
 هر کس حکایتی به تصور چرا کند

۲۵- مفهوم کلی کدام بیت، با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (-)
 بهار من نبارد جسمز بکی خار
 چمن ز عشق رخ بساز لاله افشان تند
 آسمان ابلق و روی زمی لرمش گشته است
 زمین مرده دل را خون به جوش از لاله زار آمد
- (+)
 چو هر سالی بهار آید به گلزار
 بهار آمد و گلزار نور باران شد
 باد هنگام باران که جهان خوش گشته است
 در و دیوار در وجد از نسیم نو بهار آمد

۶۳ ۶۴

آرایه های ادبی

جدول ارزش گذاری آرایه

آخر سری ها	نخودی ها	نیم ستاره ها	ستاره دارها
(۱) استعاره	(۱) تکرار آوازی (تکرار حروف)	(۱) تشبیه (استعاره تشبیه)	(۱) استعاره
(۲) مجاز	(۲) تکرار حركات	(۲) تلمیح	(۲) تلمیح
(۳) استعاره	(۳) کلمات	(۳) اغراق	(۳) جناس تمام
(۴) استعاره تشبیه		(۴) تشبیه (استعاره ۲)	(۴) جناس تکامل
		(۵) جناس ناقص	(۵) جناس کبزی
		(۶) تضاد	***
		(۷) تکرار	(۶) تضاد (تضاد)

* تیب شناسی سوالات برگزیده آرایه:

- الف) دنبال غلط / درست
- (۱) «.....» (تلمیح - تکرار) ()
- (۲) «.....» (تکرار - تشبیه) ()
- (۳) «.....» (تکرار آوازی - تکرار حروف) ()
- (۴) «.....» () ()

- ب) اولویت بندی
- (۱) «.....» (تکرار آوازی) (تکرار حروف) (تلمیح) (مجاز)
- (۲) «.....»
- (۳) «.....»
- (۴) «.....»

تشبیه

سفل

(۱) رک و راست } ← کلید: درک هم‌معنایی... بین دو چیز (با سه چهره)
 (۲) ... ۱... ۲... }
 (۳) ... (اغراق آمیز) ...

تله: ابیاتی که... دارند و توهم تشبیه ایجاد می کنند + اضافه های غیر مستقیم

چشم میگون، لب خندان، دل خرم با اوست	آن سیه چرده که شیرینی عالم با اوست	☒
کوهکن را لرزه می اندازم اندر گور باز	پای کوبان بر فراز بیستون عشق تو	☒
چکیدن نیست آبی را که در دست گهر افتد	به لعل یار تا پیوست، شد جان از قضا ایمن	☐
اجتماع دوستان یک دلم آمد به یاد	سر به هم آورده دیدم برگ های غنچه را	☒

تلمیح

(۱) رک و راست } ← کلید: اطمینان در... با سه چهره
 (۲) ... (فقط دنبال...)
 (۳) ...

تله: هر تعبیر... قرار نیست تلمیح باشد، شاید... باشد و شاید هیچ کدام.

چنین عزیز نگینی به دست اهرمنی	به صبر گوش تو ای دل که حق رها نکند	☒
بزمی که در او هست تَنگ حوصله بسیار	پیمانۀ می کشتی طوفان زده باشد	☐
و آن کس کشد کز همه کس ناتوان تر است	بار محبت از همه باری گران تر است	☒
کان را نتوان کرد عیان جز به سر دار	سری است نهان در دل مردان ره عشق	☒

اغراق

← کلید: ... + عبارت جواب ← نه

تله: هر... اغراق نیست.

به غیر دوست که پنداشت سپیر دریا کرد	که دید دیده ی گریان من که گریه نکرد؟	☒
که اندر خاک می جویند، ایام جوانی را	خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده	☐

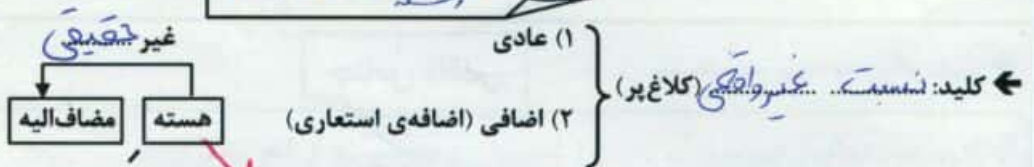
استعاره (مصرحه) نوع اول

- ← کلید: اول دقت به مکنیه... سپس یافتن شاهین بر مبنای شاهین.
- ← تله: ممکن است واژه‌های مکنیه استعاره را در جملاتی ارائه کنند که معنی واضح خود را داشته باشند.
- گردش چشمی که من دیدم از آن وحشی غزال در فلاخن می‌گذارد خواب سنگین مرا
 - آهوی چین را جگر در نافه‌ی سودا بسوخت تا حدیث سنبل زلف تو در چین کرده‌اند
 - ماهم این هفته برون رفت و به چشم سالی است حال هجران تو چه دانی که چه مشکل حالی است

تله توفه: ... شاهین... بعد از واژگانی که واضح ندارند، گاهی می‌توانند ما را در یافتن سریع تر استعاره یاری کنند.

مانند: ... شاهین... تو نرسشش... بیسند... او لب و دهن

استعاره (مکنیه) نوع دوم

← تله: تشخیص اضافه... استعاره از سایر ترکیب‌های اضافی

- واژه‌ها از آسمان چشم تو باریده است آیه‌های این غزل، آن سان که می‌خواهی شده
- هر کس نکاشت مهر و زخوبی گلی نچید در رهگذار باد، نگهبان لاله بود
- آشیان می‌شود از وحشت شوقم پر و بال مژه خمیازه کش است از پی پرواز نگاه

تشخیص

← کلید: انسان... به غیر انسان... نسیب... غیر واضح... هر تجسیمی، استعاره (مکنیه) است.

ولی صادق آن صادق نیست.

تله توفه: استعاره سرعتی: مکنیه. قرار دادن غیر انسان... استعاره است.

- بهار و سرو و گل و سوسن ای بهار بتان!
- ای ابر بهمنی! نه به چشم من اندری استعاره
- چو در کنار منی جمله در کنار من است
- تن زن زمانکی و بیاسای و کم گری

جناس تام

← کلید: (۱) ظاهر... یکسان... (۲) معنای متفاوت...
 ← تله: ارائه ایباتی که تنها یکی... از دو... فوق را داشته باشند.

تله تویه: کلماتی که در این آرایه به وجود نمی آورند.

- چو در گره فکنی آن کمند پرچین را
- مرا به علت بیگانگی زخویش مران
- چشمت به خواب، چشم مرا خواب می برد
- خسروی در دشت با یوز و باز
- چو تاب طره بر هم زنی همه چین را ^{کشور}
- که دوستان وفادار بهتر از خویش اند
- زلفت به تاب، جان مرا تاب می برد
- آن دو روبه را زهم افکند باز ^{دیف ندارد}

تله اشاره: اگر در پایان مصراع بیایند... شعر هستند نه...!!

جناس ناقص

← کلید: درست خواندن برای درک اختلاف تنها یک...
 ← خودکار عمودی سپس یکسانی... برای اختلاف در حداکثر یک...
 ...

تله تویه ۱: جناس ناقصی که واژگانش... حرف داشته باشند یافتنش دقت می فواهد.
 تله تویه ۲: هنگامی که یکی از طرفین جناس ناقص با... شروع شوند زیاده واضح نیستند.
 تله تویه ۳: در این نوع جناس هم...ها بی تاثیرند.

- غم و درد و رنج و محنت همه مستعد قلم
- آن روزهای خوب که دیدیم خواب بود
- این دین هدی را به مثل دایره ای دان
- نباید شیشه را با سنگ بازی داد
- شمع را از آن من شوم فدا
- تو ببر سر از تن من، ببر از میانه گویی
- خوابم پرید و خاطره ها در گلو شکست
- پیغمبر ما مرکز و حیدر خط پرگار
- نباید یار را در حال مستی دست قاضی داد
- گرچه می کشد از آتش جفا

حسن تعلیل

← کلید: علتی که برای + معنی ← غیر واقعی
 ← تله: اشعاری که علتش بیان می کنند ولی آن علت واقعی است.

تله توفه: گاهی با استفهام انگاری و پرسش تأکیدی همراه می شود که اهمیت درست ملکی کردن در این حالت بیش از پیش فورتمایی می کند. البته

- دلم خانه‌ی مهر یار است و بس از آن می‌نگنجد در آن کین گس غیر واقعی
- گر شاهدان نه دنیا و دین می‌برند و عقل پس زاهدان برای چه خلوت گزیده‌اند؟
- روز بازار جوانی پنج روزی بیش نیست نقد را باش ای پسر کافت بود تأخیر را

تضاد

← کلید: یافتن دو تعبیر متضاد

تله اشاره: تضاد منطقی خصوصاً در دو واژه‌ی (.....) و (.....) از قلم نیفتد.

- چنان به موی تو آشفته‌ام به بوی تو مست که نیست خبر از هرچه در دو عالم هست
- غلام دولت آنم که پای بند یکی است به جانبی متعلق شد از هزار برست

مجاز

← با استناد به عباراتی در ضمن غیر واقعی بودن واژه‌ای را یافتن «باطم منطقی» (رفاعت)
 ← تله: استفاده از ابیاتی که مجازهای مشهور را در معنی حقیقی

- تیغ برار از نیام، زهر برافکن به جام X کز قبل ما قبول وز طرف ما رضاست
- مجنون زجام طلعت لیلی چو مست شد فارغ ز مادر و پدر و سیم و زر فتاد

* مجازهای مشهور و پرکاربرد:

بیابان قحط ← می
 زبان حرف ← سخن
 جهان مردم ← مردم
 قصد ← قصد

ایهام

← کلید: جستجو برای یافتن واژه‌ای با ... ممکن که ... در جمله صدق کند.

← تله: ارائه‌ی واژگان مشهور ایهام در ابیاتی که نمی‌توانیم ... ممکن ... برایشان در نظر بگیریم.

آن نه می بود که دور از نظرت می‌خوردم	☒
دور از رویت ای جان جانم از غم تاب داشت	☒
با محتسبم عیب مگویند که او نیز	☒
واقی چو کارش از غم عذرا به جان رسید	☒
خون دل بود که از دیده به ساغر می‌شد	
ابر چشمم بر رخ از سودای دل سیلاب داشت	
پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است	
کارش مدام با غم و آه سحر فتاد	

• ایهام‌های مشهور و پرکاربرد:

مزه } ...
معشوق فرهاد	مضطرب } ...
در حال نگرستن	رایحه } ...
آرزو
در هجرانت } ...
... از جویت	قاعده } ...
کتابی از ابوعلی سینا
نوعی ساز	چوبی خوشبو } ...
نوعی ساز
پیمان } ...
زمانه	خورشید } ...
محبت	شراب } ...
پی در پی
		دل } ...
... مرکز سپاه
... سقلین

ایهام تناسب

← کلید: یافتن واژه‌ای با ... ممکن که یکی از آن‌ها در جمله صدق کند و دیگری با واژه یا واژه‌هایی در جمله ... بسازد.

← تله: ابیاتی که از واژگان دو معنایی استفاده کرده‌اند ولی نه دو معنی صدق می‌کند (ایهام تناسب) و نه کلمه‌ای برای تناسب و خلق «ایهام تناسب» وجود دارد.

شماه‌ای از داستان عشق شورانگیز ماست	☒
در جام جهان چو تلخ و شیرین به هم است	☒
این حکایت‌ها که از فرهاد و شیرین کرده‌اند	
این از لب یار خواه و آن از لب جام	

تضمین و درج

← کلید: } یا جستجو برای بشکر و بسیاری مشهور

} یا سندی که لهو بدهد: استفاده از شعر دیگری را

← تله: ذکر اصل بشکر و یا عبارتی بشکر که سروده‌ی خود شاعر است.

(هرچه کردم همه از دولت قرآن کردم)

دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را

آشهی لنا و احلی من قبله العذارا

(شیوه‌ی جنات تجری تحت الانهار داشت)

✓ صبح خیزی و سلامت طلبی چون حافظ

✓ از هر طرف نظر کن افغان طفل‌ها را

✗ آن تلخ وش که صوفی ام الخبائش خواند

✓ چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت

حسن آمیزی

← کلید: یافتن واژه‌ای مربوط به یکی از حواس پنجگانه که به واژه‌های بشکر به آن حسن للهنسون شده است.

← تله: استفاده از بشکر در جای درست خود.

به هر نقشی که چشمت وا شود رنگ صدا بنگر

چشمم همه بر لعل لب و گردش جام است

✓ ندارد پرده‌ی نیرنگ هستی جز من و مایی

✗ گوشم همه بر قول نی و نغمه‌ی چنگ است

✓ آشنا هستم با، سرنوشت تر آب، عادت سبز درخت

زبان فارسی

جمله

انواع:

(۱) مستقل ساده ← که رسد در شب هجران تو فریاد مرا؟ (۱) مفعولی کامل (۲) بیمبسیار فعل

(۲) وابسته ← بر سر کوی تو چون خواجه اگر خاک شوم: (۱) فعل (۲) بیمبسیار معنایی (۳) دارای وابسته

(۳) مستقل مرکب ← که رسد در شب هجران تو فریاد مرا؟ بر سر کوی تو چون خواجه اگر خاک شوم: (۱) مفعولی کامل (۲) بیمبسیار از بیمبسیار فعل

← وابسته سازهای مهم: که، اما، چون و تا (= هنگامی که) و ... گاهی واژه‌ی وابسته ساز مفعولی است و باید با دقت در معنی، آن را درک کنیم:

سعدی از اخلاق دوست هر چه بر آید نکوست

یک جزئی: وه، دریغ، هنا، ها، سلام، عجب

(۴) استثنایی (بی فعل) } دو جزئی: خرید برای عموم، آزاد - نوروزتان، پیروز
حذف فعل اینک
سه جزئی: زندگی یک گل به توان ابدیت

فعل

انواع:

(۱) ساده ← خواهیم گفت - داشت نوشته می شد - گفته بوده اند
بن ها: گفت نوشت گفت

← فعل های کمکی (خواه، شد، بود و است) فعل را از حالت ساده خارج نمی کنند

(۲) پیشوندی ← باز گشت وا داشت ضرا گرفت ضرو افتاد

(۳) مرکب ← را و سیر و وابسته (صفت، ی نکره، از و ...)

بین اجزای آن جا نمی شوند.

است } <u>تر</u> بود } + <u>بیمبسیار</u> شد } <u>بیمبسیار</u>	<u>انجام</u> <u>داد</u> <u>ضراوان</u> <u>رواج</u> <u>داشت</u>	<u>مرتب</u> <u>کرد</u> <u>را</u> <u>هدیه</u> <u>داد</u>	<u>رنگ</u> <u>کرد</u> <u>بیمبسیار</u> <u>ضربه</u> <u>زد</u>	<u>دار</u> <u>زد</u> <u>را</u> <u>کار</u> <u>کرد</u>
--	---	---	---	--

۱) اسنادی که در ...
 به حساب می آید: ...
 به شمار می رفت: ...
 جزئی با ...

۲) مترادف بازی
 = ... (نامید و دانست و ...)
 = ... (ساخت و کرد و ...)
 جزئی با ... و ...

۳) سؤال بازی (علی)
 فقط ... / کیو ... ← جزئی با ...
 فقط ... / ... ← جزئی با ...
 هر دو ← جزئی با ... و ...

دو راهی
 ۳ با مفعول
 ۴ با مفعول و متمم
 انتقال

۴) ... و ... ← جزئی

افعال ... و ... در معنی ...
 فعل ... در معنی ...
 افعال ... و ... با معنی ...
 اسنادی نیست

لکه اشاره: گاهی ... فعل استاری بین گروه مسند و شناسه ... می شود.
 من به اندازه ی زیبایی تو غمگینم = ...

نقش ها

۱) نهاد: کی / چی ... ؟
 ۲) مسند: چه / چو ... / ؟ + افعال ... خواه (غیر قابل حذف)
 ۳) قید: چگونه / کی / چو ... / ؟ + افعال ... (قابل حذف)
 ۴) متمم: آنچه بعد از شرف ... می آید (اداسه ... هم حرف اضافه محسوب می شوند)
 ۵) مفعول: کیو ... / چیو ... ؟
 ۶) مضاف الیه: ← ... و ضمیر
 ۷) صفت: پیشین: ...
 پسین: ← ...

یافتن نقش واژگان

لکه توفه: در اشعار باید جملات را ... کنیم و سپس به دنبال نقش ها بگردیم.

ای شاه! می ستان به نشاط و طرب که طبع هر خارسان که هست همی گلستان کند

مستعمل

مستعمل

مستعمل

مستعمل

مستعمل

(۱) «...ستان؟» معطوف (۲) حرف اضافه «به»

...هست؟

(۴) ...گلستان کند؟

(۳) ...

(۵) ... کند؟ (گذرا به مفعول و ...)

لطفاً اشاره: کلمات مشخص شده را هم می توان مستعمل معرفی کرد و هم با نقش اصلی که به آن عطف شده اند؛ در مثال بالا برای کلمه «طرب» هم مستعمل درست است و هم معطوف

انواع حذف

← جزء پنهان شده را با دقت در معنی، به جمله برگردانیم.

(۱) قرینه لفظی: معادل جزء حذف شده در عبارت حضور داشته باشد:

گر ز دست ساقی تحقیق جامی خورده‌ای می پرستی را حقیقت دان و هستی را مجاز دان

(۲) قرینه معنوی: جزء حذف شده در عبارت حضور ندارد:

مجلسیان محرم اسرار عشق هستند. هم نفسان غرقه‌ی دریای راز هستند

واج

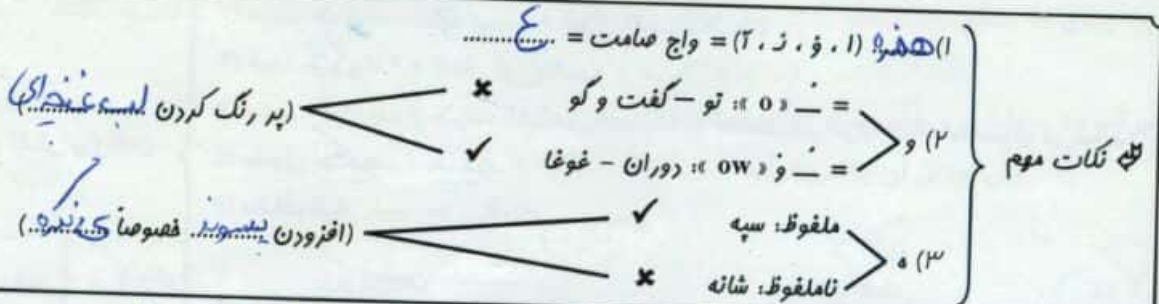
← کوچک ترین واحد ... زبان

۱. تایی: ص ا م

۲. تایی: ص ا م ا ص

۳. تایی: ص ا م ا ص ا ص

← الگوهای هجایی

= روش شمارش واج: عبارت را هجا می کنیم، هر هجا را عددگذاری می نماییم (۱، ۲، ۳، ... یا ...)

← جمع اعداد نوشته شده = تعداد واجها ← تعداد هجاها = تعداد مصوت ← کل واج منهای مصوتها = لسانیت

توجه مهم: قبل از هما کردن و عدد گذاری باید عبارت را درست بفوانیم و - گذاری کنیم وگرنه سبب اشتباه می شود.

اینای روزگار غلامان به زر خرد
 سعدی تو را به طوع و به رقیب غلام شد

۱۵
 ۲۲
 ۱۳
 ۱۹

۱۵
 ۱۳
 ۱۸

واژه

از
 که
 را
 • همچون و

۱۵
 (۱) افعال (به صفحه‌ی ۱۵ توجه شود) (۲) نقش سازها
 (۳) نقش دارها ← خصوصاً
 فنمای متصل
 قد بلندها

ابروی شوخ تو در گوش دلم پیوسته
 حال زلف تو پراکنده چرا می گوید

زان سر زلف مرا بی سر و سامان کردی
 خاطر جمع نشد تا تو پریشان کردی ۱۸

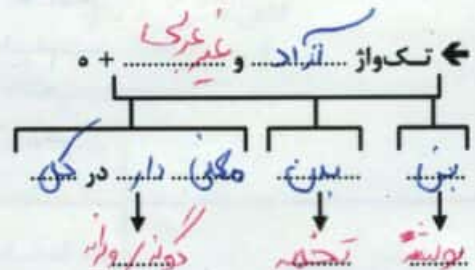
تکواژ

کوچک ترین اجزای دارای معنی کاربرد

استثنا +

(۱) بیسم... + هویت دارها: بساطت
 (۲) بن های مضارع (کلی): زیب، بیسم، گوار، بو
 (۳) بن های مضارع (کوچک): ...، رو، ...
 (۴) X + میانوند + X: ...، ...
 (۵) استه و بی عربی

◊ برای افعالی که ... آن ها دیده نمی شود (خصوصاً افعال امری): نوشته بود - بگو

گمان میرود که روان نبود آب چشم من آن دم
 که زمستان وجودم نماند آب روانش

۱۷
 ۱۴
 ۱۳
 ۱۲

ساخت واژه

(۱) توجه به اسم... و صفتها (نه (و کمال))

(۱) اجتماع تک واژه‌های آزاد = ... = گلاب پاش

(۲) تنها اسم آزاد + وند ... = ... : بی همبانی

(۳) مرکب + وند ... = ... : از سر به در کردن - برابر

(۲) تجزیه‌ی درست به ...

(۳) تفکیک غیر استغنیها

(۱) جمع و (۲) نکره ی
(۳) ضم و ت و ...
(۴) اسم و ترین

نوع واژه و طرز ساخت

نوع	طرز ساخت - اجزا	دست انداز:
اسم	اسم + بن مضارع	سه گوش:
صفت	صفت + اسم	یاد بود:
اسم	اسم + بن مضارع	درست کار:
صفت	صفت + اسم	درخت کاری:
اسم	اسم + بن مضارع	بالادست:
صفت	صفت + اسم	گردن بند:
اسم	اسم + بن مضارع	زد و بند:
صفت	صفت + اسم	گلاب گیری:

انواع «ی»

(۱) نکره = ... در واژگان مفرد، ... در واژگان جمع، قبل از ...

← ... و ... در زبان امروزی همیشه نکره است.

نیش خاری اگر ز نخل تو خواهم خوردن - کو محتسبی که مست گیرد

یک نیش خد

بیا بکنیم

(۲) مصدری = بودن و گردن...

چه سود افسونگری ای دل که در دلبر نمی گیرد - نا امید از روشنی ای دل به تاریکی مباش

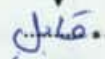
(۳) نسبت (ساز) : صندل... به، به، صندل... به

ای لب ت هم رنگ خون لاله‌ی خوش رنگ صحرا یی

گویی از مشک سیه بر گل سوری رقمند

(۴) لیاقت: صندل همیشه همراه باد صندل ← آشامیدنی

(۵) شناسه‌ی فعل: کردی تجلی بی نقاب، تابان تر از صد آفتاب.

گروه‌های اسمی + فکلی و قیدی

گاه همراه... وابسته	گاه تک... عصبی	منادا (۵)	مسند (۴)	متمم (۳)	مفعول (۲)	نهاد (۱)
---------------------	----------------	-----------	----------	----------	-----------	----------

خدا را ای نصیحت گو، حدیث ساغر و می گو
که نقشی در خیال ما از این خوشتر نمی گیرد... گروه قیدی

وابسته‌ها

(۱) پیشین‌ها: صفت‌های لایق + اسانین (عناوین و القاب) ... (صفت‌های صبر) مثل... (بهر اینها) ...
اویزون

گاهی = ... نکره

(۲) پسین‌ها: اول) ← ... و ...

- (۱) جمع
- (۲) متصل‌ها
- (۳) ... (= ...)

نه دگر امید دارد که رها شود ز بندت
چنان بکند که صوفی قلندری آموخت
زان که در کم خردی از همه عالم بیشم
خورشید رخی طلب کن و سایه‌ی گل

دل هر که صید کردی نکشد سر از کمندت
بلای عشق تو، بنیاد زهد و بیخ ورع
شاه شوریده سران خوان من بی سامان را
از سایه به خورشید اگرت هست امان

عبارت‌های عربی
(در تست‌های قرابت معنایی)

← یرجع - اصل: رجوع به اصل (خدا)

← تعزل - تذلل: ↓↑ از خدا

← احرار: آزادی

← زکوة: فقیرنوازی علی

← امانة - حملها الانسان: عشق
عجز عجز عالم
تقبل انسان خنث ← (کصخل)

← یترشح - فیه: بیرون انعکاس بیرون

← یؤثرون ~ ایثار

← امیراً ← اسیراً: اعراض به عرض

← اعتبار: عبرت گرفتن

← الله رمی: اللهی الهی - علل عربی

← لا تعصوا: گناه نکن

← اکرم - اتق: بهرین کارگی ↑

← جهر، من ظلم: اعتراف به استبداد

← فرعون، طغی، لینا: با دستنزد مدارا کن

← لا یبقی - ظلم: نایابداری ظلم

← استحیت ~ حیا (خدا)

← لیس له غیری: بهرینهایی انسان

← ما عبدناک: ناآوازی در بر زمین

← ما عرفناک: ناآوازی در شناخت

← لعمرک: بی جان تو (پیامبر)

← الله و رسول: آمدن نام پیامبر پس از خدا

← کل - یعمل - شاکلة: هر کس به پیش خودش

درس های تک پیامی
(قرابت معنایی)

* مست و هوشیار: خسب و غفلت حاکمان *
 * دماوندیه: اکبرانی به سیدم (اعوت بصیر)

* شب کویر: نگرش عقلی و عقلی بینش معنوی و ملکی را از بین می برد.

* می تراود مهتاب: غفلت حاکم بر خدا

* خون هشتم: نابری و اجانبی
 * قصه ی عینکم: انتقاد به افراط دربار

* آخرین درس: صهی پرستی

* بچه های آسمان: تجلیل از انسانیت
 * سو و شون: ظلم ستیزی

* داروگ و باغ من: اوضاع بانیان جامعه
 (کبی)

* گاو: سخ شدن و خودبیدانی
 * قاضی بست: قیامت و اکبر اندیشی

* تپه های برهانی: بایداری
 * ترانه ی من: جوانی هنر و بایداری انسان

* سه پرسش: ارزشمندی زمان حال برای تبی کردن

* پروانه ی بی پروا: ضنا و بایداری با خوبی و بی تبی

* کبوتر طوق دار: تکلون و استاد
 * زاغ و کبک: انتقاد به تقلید و خودباختی

* بوی جوی مولیان: عشق به وطن واقعی
 * موسی و شبان: پذیرش هر کس با اسوه خود

۱- «ماه اول تابستان، دعا، وسط، مهیب» به ترتیب، معانی کدام واژه‌هاست؟ ← ستونی آفات

- (۱) نیمان، تسبیح، لجه، پتیاره
(۲) کموز، ورد، بخبوحه، پتیاره
(۳) آزار، ذکر، اثنا، هول
(۴) آبار، ادعیه، میان، خطیر

۲- معنی چند واژه غلط است؟ ← دقت به دخالت در تست واژه * درست‌ها

- (درای: زنگ کاروان) (رجم: سنگ زدن) (سپردن: حفاظت کردن) (صحبت: هم‌نشینی) (سورت: ظاهر) (زغن: موش گیر) (تراویدن: تازگی و شادابی) (جلی: شیوا) (حفیض: نشیب)

- (۱) دو حکین (۲) سه اشدار (۳) چهار شبت (۴) پنج

۳- کدام گزینه، نادرست است؟ * درستش

- (۱) ایلیاد: یکی از آثار حماسی هومر، شاعر بزرگ یونان است. این کتاب از شاهکارهای ادبیات جهان به شمار می‌رود.

(۲) اشکیوس: پهلوانی کثانی که به پاری افراسیاب آمد و سرانجام به دست رستم کشته شد.

(۳) آلبارسلان: دومین پادشاه سلسله سلجوقی ایران، که در قرن پنجم می‌زیست.

(۴) ادیب‌پیشاوری: این شاعر مشهور (۱۳۴۹-۱۲۶۰ ه. ق)، دورین زندگی‌اش را در تحصیل علم و تزکیه نفس سپری کرد.

۴- چند اثر، درست معرفی شده است؟

- (قصه‌های دوشنبه: آلفونس دوده) (شلوارهای وسکه‌دار: رسول پرویزی) (کویز: شریعتی) (بهشت گم‌شده: میلتون)

- (دری به خانه خورشید: قیصر امین‌پور) (ارغنون: اخوان ثالث) (ورتر: گوته) (نامه‌های آسیاب من: زرین کوب)

- (۱) سه دری (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش (۵) هفت

۵- در همه ابیات به چه بیت «اسلوب معادله» یافت می‌شود. * چون مثال ندارد

- (۱) گل از ترانه بلبل فراغتی دارد
(۲) بودیم شمع محفل روشن‌دلان ره‌ی
(۳) شب‌نشین با دختر رز عمر جفاوید آورد
(۴) شاهد مستوری گل قطره شبنم بس است

- علاج شکوه بیهوده گوش سنگین است
رفتیم و داغ خویش به دل‌ها گذاشتیم
فیض آب خضر دارد در دل‌ها چراغ
چهره مریم دلیل عصمت مریم بس است

۶- در کدام بیت، آرایه پارادوکس (متناقض نما) دیده می‌شود؟

- (۱) دیشب دل دیوانه بگسته عنان را
(۲) تا دلم در گره زلف دلارام افتاد
(۳) هر که با زلف گسره‌گیر تو پیوندی ساخت
(۴) یکسو فکن دو زلفش و ایمانت تازه‌گردان

۷- آرایه‌های مقابل همه ابیات به چه بیت کاملاً درست است. ← دنبال غلط

- (۱) گر نباشد در نظر لیلی مرا هامون بس است
(۲) در گلستان گسرم نخلی ز بی‌آبی نمائد
(۳) موشکافان را کتاب و دفتری در کار نیست
(۴) برگ عیش بوستان بادا به بی‌دردان حلال

- نقش پای ناله برگ عیش این معنون بس است (تلمیح، مراعات نظیر)
تا به کی خواهی دواندن ریشه؟ ای قارون بس است (تلمیح، تشبیه)
مصراع پیچیده موی میان ما را بس است (تشبیه، اسلوب معادله)
بویی از گل چون نسیم ناتوان ما را بس است (واج‌آرایی، تشبیه)

۸- در کدام بیت، غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) جو بر عیروش تند گشتی سوار
(۲) دل من پسر آزار از آن بدسگال
(۳) خاطر تو به خون من رغبت اگر چنین کند
(۴) مرا بسته عهد کردی جو دیو

- بلرزیدی از هیبتش روزگار * درستش:
نید دست من چیره بر بدهمال
هم به مراد دل رسد خاطر بدسگال من
به بدعهدی اکسون براری غریو

۹- در کدام بیت، غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) چو شبنم بیفتاد مسکین و خرد
(۲) گفتم ای شام غریبان طره شب‌رنگ تو
(۳) جمله صید این جهانیم ای پسر
(۴) ای دوست دست حافظ نمویذ چشم زخم است

- به مهـــــــــــــــــر آسمانش به عینوق برود * درستش:
در سحرگاهان حضرکن چون بنالد این غریب
ما چو صعوه مسرگ بر سنان زغن
پسار رب ببیم آن را در گردنت حمایمل

* مهم ترین نکته: ...
 در عبارت «خیال نکند ریشخند کردن دل کار آسانی باشد» جمله وابسته، به ترتیب چند تکواژ و چند واژه است؟

- ۱۰- (۱) یازده - هفت (۲) دوازده - هفت (۳) یازده - هشت (۴) دوازده - هشت

۱۱- در متن زیر، چند جمله دو جزئی و چند جمله چهار جزئی یافت می‌شود؟ *
 «در موقعی که دو لشکر با هم در مصاف بودند، مجنون با چند تن از سگان جرگر به حرمسرا شتافت، این سلام را به سگان سپردند و لیلی را بر داشت، بر اشتیری نشستند و چندین رفتند تا شتر از پای درآمد.»

در بیت زیر، واژه‌های مشخص شده، به ترتیب چه نقشی دارند؟ *
 «آینه دار روی تو شرم و حیا یل است»
 (۱) مسند، قید، نهاد (۲) نهاد، قید، نهاد، مسند (۳) مسند، قید، نهاد، مضاف‌الیه (۴) مسند، قید، نهاد، مضاف‌الیه

۱۲- در بیت زیر، واژه‌های مشخص شده، به ترتیب چه نقشی دارند؟ *
 «آینه دار روی تو شرم و حیا یل است»
 (۱) مسند، قید، نهاد (۲) نهاد، قید، نهاد، مسند (۳) مسند، قید، نهاد، مضاف‌الیه (۴) مسند، قید، نهاد، مضاف‌الیه

۱۳- هر کدام بیت، همه افعال به قرینه معنوی محذوف است؟
 (۱) ای تو را در سینه هر ذره پنهان رازها است
 (۲) در تلاش جست و جویت سر به هم آورده‌اند
 (۳) در زمین بوس جلالت طائران قدس را
 (۴) یک دل بیدار در نه پرده افلاک نیست

۱۴- در متن زیر، به ترتیب چند واژه مشتق و چند واژه مرکب یافت می‌شود؟ *
 «در زیر کوهی از استخوان آدم که از بلندی و زشتی، دل اهل آسمان را می‌لرزاند، غاری است پر از گند و دود جان‌های بگندیش که در دام اهریمن زشتخوی افتاده‌اند و می‌سوزند. جانوران بی چشم در میان آتش و دود از این بدن‌ها می‌درند و دیوانه‌وار به دلدادن می‌کشند.»

- ۱۵- در متن زیر، به ترتیب، چند «ترکیب وصفی» و چند «ترکیب اضافی» وجود دارد؟
 «این بیچارگان، ارواح آن بدن‌های سوخته‌اند که چون مدتی به امر اهریمن در آتش گناه عذاب کشیدند و سوختند، همچو دود از آتش جسته، به شکل‌های موحش تجسم می‌یابند.»
 (۱) پنج، سه (۲) پنج، چهار (۳) چهار، سه (۴) شش، دو

۱۶- هر کدام بیت، حرف «را» در حقیقت، کسره اضافه است؟
 (۱) مرا چشمی و چشم را چراغی
 (۲) اگر طاققت نداری جور معشوق
 (۳) ای خواجه چه تفصیل بود جانوری را
 (۴) گر تشنگان بادیه را جان به لب رسد

- ۱۷- مفهوم کنایی کدام بیت در مقابل آن غلط است؟
 (۱) برین برنیامد بسی روزگار
 (۲) بیش از آن کت برون کنند ز ده
 (۳) بلای غمزه نامهربان خونخوارت
 (۴) از آن ترسم که فردا رخ تراشی

۱۸- مفهوم بیت زیر، با کدام بیت متناسب است؟
 «هر یک ساعت چو افریدون به میدان باش تا زان پس به هر جانب که روی آری درفش کاویان بینی»
 (۱) عنان نفس را هر کس تواند داشتن محکم
 (۲) کجا به گرد سعادت رسد پیاده مسکین؟
 (۳) همان بهتر که بازایی از این پرواز بی حاصل
 (۴) هر که سر در عقب یار سفر کرده نهاد

- ۱۹- بیت: «برو طواف دلی کن که کعبه مخفی است با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟
 (۱) در منای عشق یعنی در که جانان فنا شو
 (۲) کعبه می‌آید به استقبال مشتاقان کویش
 (۳) کعبه آید در نماز ای دل سوی این کعبه روکن
 (۴) یا درون خویش را کن کعبه تا آرم نعامت

از سرشک دیده یعنی زمزم غیرت وضوکن هر چه می‌خواهد دلت از کعبه اینک آرزو کن آن چه اندر کعبه می‌جستی در اینجا جست و جو کن یا درون کعبه ساکن شو، نماز از چهارسو کن

مورد انتقال

(با حذف)

حذف قرینگی معنوی

جل

۲۰- مفهوم تقابل عقل و عشق از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- (۱) محب دوست نیندیشد از جفای رقیبان
(۲) عقل تصور نمی‌کند که توان دید
(۳) سرگ اندر سرگ عشق تو کردم لیکن
(۴) عقل را بار نباشد به سرا پرده عشق

مجموع
نوعی گفتنی
شانه
کاروان سرا

۲۱- معنی چند واژه درست است؟
(پیراستن: مزین کردن) (تفاخر: به خود نازیدن) (سلک: نخ) (خلیده: فرار کرده) (جنیبت: بدگ) (چارق: چارق)

- نوعی تن‌پوش) (رغم: کراهت) (سفت: کمر) (جنجه: بزه) (رباط: مربوط شدن) (رنده لایبالی) (۴) هفت
(۱) چهار (۲) پنج (۳) شش

۲۲- چند اثر، درست معرفی شده است؟

- (با دماوند خاموش: ملک‌الشعرای بهار) (شبلی در آتش: علی‌رضا قزوین) (هبوط: شریعتی) (از قرق تا خروس‌خوان: سیاوش گسرای) (ذن‌کیشوت: سروانتس) (از گلوی کوچک رود: سلمان هراتی) (وجه دین: ناصر خسرو) (نقد ادبی: غلامحسین یوسفی) (بوت‌هزار: علی‌محمد افغانی) (گوهرنامه: عطار نیشابوری)

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۲۳- در میان واژه‌های داده شده، چند غلط املایی یافت می‌شود؟

- «موزه لوور، عزل رئیس‌الوزراء، ذیب و پیرایه، تائی و آهستگی، شیوه و نسق، سفر و حضر، حظ و بهره، شعوده»
و طامات، شگردها و لطایف‌الحیل، قسم مغلضه، شخص مسلوب‌الاراده، مقام مطبوع، اجناس و ائمه، عبوس و

زمخت، حقوق غزایی، احساء‌العلوم فارابی»

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۲۴- کدام بیت دارای آرایه‌های «تلمیح، تشبیه، افرق و استعاره» است؟

- (۱) کی نیل چشم زخم شود یوسف سرا؟
(۲) بهشتی شد مرا نظاره آن روی گندمگون
(۳) اگر کوم گناه ما به محشر سایه اندازد
(۴) آخر سیاه‌بختی مجنون عزیز کرد

اولویتی ← استعاره X
انراق X
تشبیه X
تلمیح X

۲۵- کدام گزینه، با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟
A چشم دل باز کن که جان بینی
B آنچه نادیدنی است آن بینی

- (۱) قافل‌سالار شب این کوکب صبح است و بس
(۲) درون خانه معشوق هم گزندی هست
(۳) کاشکی اهل جهان اهل بصیرت بودند
(۴) با چشم دل جمال از دل دید می‌توان

و آنچه نادیدنی است آن بینی»
کاروانی خفته و او چشم بیداری جدا
به بحر رفتن و چشم گهر رسید سرا
چشم تا کی کسی از دیده نادیده خورد
با گوش جان صدای خدا می‌توان شنید

B

A

۲۶- در کدام گزینه به ترتیب، واژه‌های اول و دوم درست و واژه‌ی سوم نادرست معنی شده است؟

- X الف) سلوات: فرود
✓ ب) والی: حاکم
X ج) نطع: فضای جلوی خانه
X د) مهمیز: پاشنه‌ی چکمه
✓ ه) چینه: دیوار گلی
- * توجه به معنی واژه و جمع در معنی واژه
- ۱) الف - ب - ج ۲) د - ه - الف ۳) ب - ج - د ۴) د - ه - الف

۲۷- معنی واژگان کدام گزینه همگی درست است؟ * اهمیت ... در معنی واژگان * درست‌ها ...

۱) (فوت: مردانگی) (حسن تألیف: پیوند مناسب اجزای سخن با هم) (تعیید: شکار کردن)
۲) (کرنه: لسی که رنگ او میان زرد و بور باشد) (گیر: خفتان) (مکانفت: آشکارساختن)
۳) (گسل کردن: فرستادن) (مطامحه: اطاعت‌کننده) (مخفقه: عقد)
۴) (سفت جان: شاهد: مشوق) (روای: سابقین)

سارگاه }
بیروی } درست‌ها
کتف، شانه }

۲۸- معنای واژه‌های «آماج، زندیق، دستور، پای‌مردی، التفات» در کدام گزینه درست آمده است؟ * ستونی

۱) نگر، منحد، اجاره، میاجی‌گری، دوری
۲) هدف، دعوی، رکنیا، شفاعت، توجه
۳) نیر، بی‌دین، راهنما، بخشش، لطف
۴) هدف، بی‌دین، کزیر، استواری، پادش

* توجه به معنی واژه و نوشتن شده

۲۹- واژگان کدام گزینه جاهای خالی عبارت زیر را کامل می‌کنند؟ * دو نوشتاری‌ها (دقت به معنی)

«ای نفس، میان منافع و مضار خویش فرق نمی‌کنی. از این اندیشه‌ی در گذر و همت بر اکتساب مقصور گردان به صحبت دوستان مناز و بر وصال ایشان حریص میباش که آن از اتم قاصرتر است. با این همه درد بر اثر است و سوز هجر منتظر. و نیز شاید بود که برای اهل و فرزندان به جمع مال حاجت افتد.»

۱) ناسوب - نواب - سیر - فراغ - فراق
۲) ناسوب - نواب - سیر - فراغ - فراق
۳) ناسوب - نواب - تور - فراق - فراغ
۴) ناسوب - نواب - سیر - فراق - فراغ

۳۰- در متن زیر، چند غلط املایی وجود دارد؟ * نسبت داده شده

«منه گفت: می‌اندیشم که به لطایف حیل گرد این غرض در آیم و به هر وجه که ممکن گردد بکوشم تا او را در گردانم. که احوال و تصویر را در منصب رخصت نیندم و نیز در طلب زیادتی قدم نمی‌گزارم که به حرص منصوب شود.»

۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۳۱- نام اثر دیگر پدیدآورندگان آثار «از زبان برگه صغیر سیمرغ، نخستین نغمه‌ها، مطلع الشمس» در کدام گزینه آمده است؟ * ستونی

۱) شبخوانی - آن روزها - سایه عمر - مرآت‌البلدان
۲) مجرای خیل در شعر فارسی - جام جهان‌بین - سیه مشق - خیرالتحسین
۳) بوی جوی مولیان - آیها و ایماها - سراب - تاریخ فرزند کبیر ۴) از بوفن و سروغن - دینار صبح - دستچین - تاریخ منظم ناصری

۳۲- کدام دو مورد از جنبه‌ی تاریخ ادبیات، درست است؟ * درست‌ها

الف) قالب شعری «حدیقه‌الحقیقه» مثنوی است.
X ب) «زیور» کتاب داوود پیامبر به «مزامیر» معروف است.
X ج) کتاب لغعات اثر عراقی شاعر قرن ششم است.
د) نجم دایه در سروغن شعر به سبک سنایی گرایش داشته است.

۱) ب - د ۲) ج - الف ۳) د - الف ۴) ب - ج

۳۳- توصیف عناصر طبیعی و «توصیف شور عاشقانه» به ترتیب در آثار شاعران داخل کدام گزینہ آشکارتر است؟

- (۱) (فرخی سیستانی، ملکالشعرای بهار) (حافظ، مولانا) **صحیح**
 (۲) (عنصری، منوچهری) (حافظ، ملکالشعرای بهار)
 (۳) (فردوسی، نظامی) (مولانا، سعدی)
 (۴) (حافظ، منوچهری) (نظامی، غزل)

۳۴- آرایه «تشبیه» در کدام بیت بیش تر است؟

- (۱) باغ سخا را جو فلک نازه کرد
 (۲) رستهی خاک در نو دانه‌ای است
 (۳) در صف نساورد گه لشکرش
 (۴) بنای سرکشی چون انک سر تا پا خلل دارد
- سوغ سخن را فلک آوازه کرد **۲**
 کز گل بافتش ارم افسانه‌ای است **۲**
 دست علم بود و زبان خنجرش **۲**
 علاج سیل آفت کن، سر بند ادب مگشا **۴**

(۱) تشبیه‌ها پی تأثیر در جنبان
 (۲) عدم تضاد

۳۵- آرایه‌های مقابل ابیات همی گزینہ‌ها به جز گزینہی تماماً درست ذکر شده‌اند. ← دنبال غلط * تله‌ها

- (۱) گرت خونه بگرد دل ز دست دوستان، سعدی
 (۲) سوار عقل که باشد که پشت ننماید
 (۳) سرو ز آن پای گرفته است به یک جای مقیم
 (۴) عجب از چشم تو دارم که شبانش تا روز
- نه شرط دوستی باشد که از دل بر دهان آید (جناس، کنایه)
 در آن مقام که سلطان عشق روی نمود (تشبیه، تضاد)
 که اگر با تو رود شرمش از آن ساق آید (حسن تعلیل، استعاره)
 خواب می‌گیرد و شهری ز غمت بیدارند (مجاز، تناقض)

۳۶- آرایه‌های بیت «ظایر دولت اگر باز گذاری بکند / یار باز آید و با وصل قرار می‌بکند» در کدام گزینہ آمده است؟ ← سوتی در گزینہ

- (۱) استعاره معادله، تشخیص، مراعات نظیر
 (۲) حسن تعلیل، جناس، تضاد
 (۳) تشبیه، تشخیص، پراکنج
 (۴) تشبیه، ایهام تناسب، واج‌آرایی
- ✓ **۱** ✓ **۲** ✓ **۳** ✓ **۴**

۳۷- عبارت «هیا، از این دوزخ بگریز و آهنگ شرق دل‌پذیر کن تا نسیم روحانیت بر تو وزد» چند تکواژ دارد؟

- (۱) بیست و هفت (۲) بیست و پنج (۳) بیست و هشت (۴) بیست و شش
- * مهم ترین نکات
 در فعل
 + اشتباه نشود

۳۸- کدام بیت‌ها به ترتیب به ویرایش زبانی و فنی نیاز دارند؟ یکبار صراط‌القدین و نست

- الف) لغضا چون در آشنایی نهاد
 ب) بی خوبی حسن باقواصت
 ج) از تو عیان است جلوهی صمدیت
 د) الف - ب (۲) الف - ج (۲) ج - ب (۳) الف - د (۴)
- ✓ **۱** ✓ **۲** ✓ **۳** ✓ **۴**

۳۹- در همی ابیات زیر به جز بیت گزینہی «متمم فعل» به کار رفته است.

- (۱) به گیتی هر آن کس که نیکی شناخت
 (۲) آن خون کسی ریختن یا می سرخ است
 (۳) نه من آن گناه دارم که برترسم از عقوبت
 (۴) واعظ مکن نصیحت شوریدگان که ما
- کنار آمد
 بکشید و بسا شهریاران بساخت
 یا توت سیاه است که بر جمله چکیده است
 نظری که سر نیازی ز سر نظر نباشد
 با خاک کوی دوست به فردوس نگریم
- * **۱** **۳** **۴**

۴۰- در کدام گزینہ همی واژه‌ها «دخیل نشان‌دار» هستند؟ * دخیل نشان‌دار: بیکی در بیان سوز عری

- (۱) اتفاقاً من باب - الآن - تألیف
 (۲) بلا تشبیه - نسبتاً - امیرالمؤمنین - البته
 (۳) الغرض - علی‌رغم - تصحیح - له بزرع
 (۴) استنحاح - لهذا - مختلف الاضلاع - الی‌آخر

۲: با نسبت نیست
 ۳: خود است، نه
 ۴: است، نیست، است

۴۱- ساختمان مقابل کدام گروه از واژگان، تماماً درست است؟

- (۱) مالامال - تخت خواب - رنگ به رنگ (اسم + وند + اسم)
- (۲) نویسی - سه پایه - ناهماهنگی (صفت + اسم + وند)
- (۳) سرازیری - خودخواهی - آینه‌بندان (اسم + بن + وند)
- (۴) دانش‌سرا - دانش‌نامه - دانشگاه (اسم مشتق + اسم)

۴۲- مفهوم فعل «مگیر» در همی ابیات به استثنای بیت یکسان است. ← معنی متنوع واژگان در متون

(۱) آن چه از نیسان فروریزد مگیر (۲) بی انتظار در حق نعمت ستم مکن (۳) گل را اگر به مهر تو دادم به من مگیر (۴) پادشاهی با گدایی گر نازد گو مساز	ای صدف در زیر دریا تشنه میگرد یعنی تسخیر از نمر زودرس مگیر ای ذره در هوای نسو خورشید خابوران خودپرستی دست مستی گر نگیرد گو مگیر

۳ مورد: مکن
 (مورد: مکن)

۴۳- مفهوم عبارت «هر که آن جا نشیند که خواهد و مرادش بؤد، چنانش گشند که نخواهد و مرادش نبؤد» با کدام بیت زیر

قربت ندارد؟ ← ۵ ۳ ۵ ۳ ۵

- (۱) از حد خود زیاده اگر می‌کنم طلب
- (۲) مرگ می‌بلند علاج تشنه‌گلی‌های حرص
- (۳) برای لقمه حرص از حیات می‌گذرد
- (۴) لقمه اندازه نخورد از حرص خود

B
 A

 ✓

در حضرت کریم تمناً غریب نیست
 پر نشد پیمانه تا پیمانه شکست و نریخت
 که مرگ صور مهیا در انگبین باشد
 در گلو بگیرفت لقمه مرگ پس

۴۴- کدام بیت با عبارت زیر قربت مفهومی ندارد؟ ← ۵ ۳ ۵ ۳ ۵
 «ما همگی اعتقاد داریم که باید خدا را کشف کرد سرانجام این‌طور نیز می‌گوییم که او در همه جا هست» هر جا و

نا یافتنی است»

(۱) تابسته رختی نظر از هر میان که هست (۲) نهان گشت از همه عالم ولیکن (۳) در پردهی کبریا نهان گشته ز خلق (۴) در نهان نهان نهفته رخت	از پرده جلوه‌گر نشود هر نهان که هست ز پندایی عیان اندر عیان است بنشسته عیان بر سر بازار وجود در عیان همچو گل شکفته رخت

✓ انتقاد به و
 به تقلید نتوان هنرمند بود
 تک خود فراموش شود زاغ را
 هست رسوا هر مقلد ز امتحان
 رفیقی به از خویش باید تو را
 ز بیگانگی آشنارو بترس

۴۵- در کدام ابیات مفهوم مشترک یافت می‌شود؟

- (الف) نیارد زغن لحن بلیل سرود
- (ب) چو با کبک پیوید ره راغ را
- (ج) گرچه تقلید است استون جهان
- (د) اگر دولت و کیش باید تو را
- (هـ) نمی‌گویمت از ترشخو بترس

(۱) الف، ب، ج
 (۲) ج، د، هـ
 (۳) هـ، د، الف
 (۴) ب، هـ، د

۴۶- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟ ← ۴ ۳ ۴ ۳ ۴

- (۱) گر بر از لایه‌ی سیراب نبؤد دامن کوه
- (۲) ز حسرت لب شیرین هنوز می‌بینم
- (۳) تا قیامت مائیم فرهاد ناحق کشته را
- (۴) سزماش از کشتن عشاق شد در خون دلیر

B
 A
 هر

 ✓

سرو از راه که آن خون دل فرهاد است
 که لایه می‌دمد از خون دهندهی فرهاد
 نازه دارد لایه‌ی خونین کفن در کوهسار
 تشنه‌ی خون می‌کند جان‌های شیرین تیغ را

۴۷- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

- «آن که شد هم بی خیر هم بی اثر
 (۱) آسوده در این غمگنده از شورش آتام
 (۲) نه من از خود نه کسی از حال من دارد خبر
 (۳) گفتش از تو که دارد خسری
 (۴) خیر ز عشق ندارد دل فسردهی من»

از میان جمله او دارد خیر»
 سستی است که از خویش خیر هیچ ندارد
 دل مرا و من دل دیوانه را گم کردم
 گفت آن کسی که ز خود بی خبری است
 و گرنه آتش سوزنده ز سر با می داشت

A ← B
 چشم ز رخ جانان دور است
 چشم سورتین بیند و دیدهی معنی گشا

۴۸- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) هر که دارد نظر پاک نمائند به زمین
 (۲) ملامت گو چه درباد میان عاشق و معشوق
 (۳) چشم آلوده نظر از رخ جانان دور است
 (۴) چشم سورتین بیند و دیدهی معنی گشا

سوزن از دیدهی روشن به سیجا پیوست
 نبیند چشم نابینا خصوص اسرار پنهانی
 بر رخ او نظر از اینهمه پاک انداز
 تا ببینی بر سریر ملک دل جانان ما

چشم ز رخ جانان دور است
 چشم سورتین بیند و دیدهی معنی گشا
 چشم ز رخ جانان دور است

۴۹- عبارت «مگر اندوه انسان ها، شادی دژخیمان را تهدید نمی کند؟» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

که عدل است معموری افاق را
 ز عدل است این تنگ میدان به جای
 کجا رو به ظلمت ظلم آورد
 که نفرین مظلوم ظالم گش است

- (۱) صدای خوش است این کهن طلق را
 (۲) ز عدل است این گوی گردان به پای
 (۳) هر آن دل که از عدل جان پرورد
 (۴) پیرسد ز ظلم آن که سالم هش است

۵۰- بیت «گفتم ببینمش مگر درد اشتیاق / ساکن شود، بدیدم و مشتاق تر شدم» با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

وز فراق تو درآمد به سرم دود، بیا
 خون فرهاد پس از کشته شدن شیر شود
 هم چو آتش که به خرمن که رسد تیزتر است
 چنان به درد تو چو بیمار به درمان مشتاق

- (۱) ز اشتیاق تو درافتاد به جانم آتش
 (۲) اشتیاق لب شیرین نشیند از جوش
 (۳) روز و سلم ز شب هجر پتر سوزد جان
 (۴) دل به سوز تو چو پروانه به آتش مایل

وز فراق تو درآمد به سرم دود، بیا
 خون فرهاد پس از کشته شدن شیر شود
 هم چو آتش که به خرمن که رسد تیزتر است
 چنان به درد تو چو بیمار به درمان مشتاق

۵۱- معانی همه واژه‌ها به جز در مقابل آن درست آمده است.
 (۱) وقاظ: جمع وعظ، پنددهنده، اندرزگوی
 (۲) طالع: برآینده، طلوع کننده، فال، بخت
 (۳) متراکم: برهم نشیننده، روی هم جمع شده، گرد آینده
 (۴) منحوس: شوم، نامیوم، بناختر

۵۲- معنی چند واژه درست است؟
 (مفتی: قرآن خوانان) (ملاهی: آلت لهو) (ایهین: بزرگ‌ترین) (توتم: سرود) (دخمه: گورستان زردشتیان)
 (فوز: خزه) (زی: زاری) (عیار: آزمون) (ترویج: بالنگ) (دشت: فروز) (هر کاسب)
 (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۵۳- تاریخ فردریک، واپسین دم استعمار، راه پشربیع، ذیل بلاس، به ترتیب از آثار چه کسانی هستند؟
 (۱) خوزنه دوکاسترو، الکساندر دوما، ائل مانین، جان اشتاین بک
 (۲) الکساندر دوما، فرانتس فاتون، جان اشتاین بک، آلن رنه لوساز
 (۳) توماس کارلایل، الکساندر دوما، ائل مانین، جان اشتاین بک
 (۴) توماس کارلایل، فرانتس فاتون، ائل مانین، آلن رنه لوساز

۵۴- ماهیت داستانی کدام گروه قصه‌ها، یکسان است؟
 (۱) عئل سرخ سهروردی، جامع التمثیل جیلرودی
 (۲) کلیله و دمنه نصرالله منشی، منطلق الطیر عطار
 (۳) تاریخ بیهقی، قابوس نامه عنصرالممالی قابوس بن وشمگیر
 (۴) مقامات حمیدی، گلستان سعدی

۵۵- آرایه مقابل همه ابیات به جز بیت کاملاً درست است.
 (۱) کسی که پشت بر آن روی چون نگار کند
 (۲) خمار می‌کنم بی لب تو می‌خورند
 (۳) چه بوی خال تو جالم اسیر زلف تو شد
 (۴) بیا و بر سر چشمه نشین که در قدمت
 به اختیار هلاک خود اختیار کند (تضاد، تشبیه)
 اگر چه مست کی اندیشه از خمار کند (واج آرای، ایهام)
 برای مهره کسی جان فدای مار کند؟ (ایهام، مراعات نظیر)
 بسا که دیده به دامن گهر نثار کند (کنایه، استعاره)

۵۶- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟
 «خداام چون ز می عشق مست و مدهوشی
 (۱) واج آرای، تشبیه، ایهام تناسب، کنایه
 (۲) مراعات نظیر، تشبیه، ایهام، مجاز
 (۳) واج آرای، ایهام تناسب، مراعات نظیر، حیل تعلیل
 (۴) استعاره، تشبیه، حیل تعلیل، مجاز
 بریز باده و درد سر خمار مکش»

۵۷- در همه ابیات به جز بیت تشبیه وجود دارد.
 (۱) مردم همه گویند که خورشید برآمد
 (۲) مرغ دلجم اقتصاد به دام سر زلفت
 (۳) هر گرم از آن سرو خرامنده کنی راست
 (۴) ای روضه رضوان ز سر کوی تو بایی
 گس بر فکتی در شب تاریک نقابی
 مانند تلرزوی که بود صید عقابی
 درباب که بالاتر از این نیست توانی
 وی چشمه کوثر ز لب لعل تو آیی

۵۸- در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟
 (۱) هر دل غمزه کان غمزه بود غمنازش
 (۲) کم ز غالیسه بر طرف لاله زار مکش
 (۳) به نظر کم نشود آتش مستقی وصل
 (۴) باد بهار نکستی از شاخ سبیلش

۵۹- در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟
 (۱) اگر حنجر نسکند سود با سفاقت او
 (۲) گشته خجل از رنگ لبش باده صوری
 (۳) بگسترده به هنگام رغبت سحاط
 (۴) بیرون نشود عشق توأم یک نفس از دل

اقرار کننده
 آفات لهو
 لبانی هر صنف
 فروشی اول

عکس عین و عین عکس نداریم
 مصداق و مصداق ندارد (در این بیت)

* درستش: عمار = حیره

* درستش: لیسویکی = صیغه‌ها پیش

۶۰- عبارت زیر، چند تکواژ و چند واژه است؟ * مهم ترین نکته: و هستند واژه

«کم رنگ رفیقم سرخ و صفایش بلند و لوزان شده»

- (۱) چهارده - دوازده (۲) پانزده - سیزده (۳) شانزده - سیزده (۴) شانزده - چهارده

ب :
ک :
د :
ج :
ه :
ز :
ح :
ط :
ث :
ج :
د :
ز :
ح :
ط :
ث :

۶۱- در همه مصراع‌ها به جز مصراع حذف فعل به قرینه معنوی صورت گرفته است.
(۱) ترک تاز نظرت برد به پغما دل و هوش
(۲) لعل شکر شکتش بانگ برآورد که نوش
(۳) ابرویش حاجب و هندوی سیاهش چلوش
(۴) عنبرش خالیه بوی و قمرش خالیه بوش

۶۲- صفت مضاف‌الیه (وابسته و وابسته) در کدام مصراع یافت می‌شود؟

- (۱) دوش خواجه سختی از لب لعلت می‌گفت (۲) هر غربی که مقیم در معروبان شد
(۳) هر که در چین سر زلف بتان آویزد (۴) عنبرش خادم آن سبیل هندوی دراز

ب :
ک :
د :
ج :
ه :
ز :
ح :
ط :
ث :

۶۳- در کدام مصراع «واج صیغی» وجود ندارد؟
(۱) آن چنان بسته زنجیر سر زلف تو
(۲) ای بسا دلها که آهنگ رسن بازی کنند
(۳) پرندگان هوای تو شاهبازند
(۴) از مقیگان می‌شوم نکته توحید

۶۴- نوع واژه‌های کدام گروه متفاوت است؟

- (۱) با نشاط، فنی، رسیده، آموزگار
(۲) صنعتی، نسوز، بی‌استعداد، پذیرا
(۳) بی‌علاقه، نادار، هم عقیده، پنج‌گانه
(۴) درشتی، زمینه، نگرش، شکرانه

۶۵- با توجه به بیت زیر، همه موارد به جز مورد درست است.

- «مگر تو فتنه نخیزی و گرنه ز اهل نشست چه فتنه‌ها که بپزید چو بی‌تو بنشینند»
(۱) فتنه در مصراع اول «مگر» و در مصراع دوم نهاد است.
(۲) نشست در مصراع اول مضاف‌الیه است.
(۳) در بیت هم فعل گذرا و هم فعل ناگذر یافت می‌شود.
(۴) بیت از سه جمله دو جزئی تشکیل شده است.

۶۶- با توجه به ابیات زیر، «سر در پیش» در همه معانی موجود در گزینه‌ها آمده است؛ به جز معنی متنوع در متون

- می‌رود همچو سیل سر در پیش
آدمی کز انفعال سر در پیش نیست
دریغ بیهوده خوردن پستان دو لرغس مست
بی‌اعتنا الف (۲) غمگین ج

۶۷- مفهوم عبارات زیر با کدام بیت یکسان است؟

- «چه سرش ندا آمد که بایزید، هنوز تویی تو همراه توست. اگر خواهی که به ما رسی، خود را بر در بگنار و درآی»
(۱) تو گنج لطفی و دانم کز این به تنگ آیی
(۲) به راه بادیه‌ای ساربان چه چویی آب
(۳) بیا گسه بی تو ملولم ز زندگانی خویش
(۴) چگونگی در تو رسم تا ز خود برون نروم

B
A
.....
.....

۶۸- بیت زیر با همه ابیات به جز بیت قرابت مفهومی دارد.

- «هی سرمایه و سودا که فردا زان زبان پیشی»
دو روزی همچو مردان بر جگر فلان فشار اینجا
مکن زندهار روی خود ترش از زخم خار اینجا
چسو بیکران به ناخن گردن خود را مخار اینجا
دو روزی گسر توانی صبرکردن بر خمار اینجا

B
A
.....
.....

۶۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) در آستانه میخانه گسر سری بینی
(۲) من از روییدن خار سر دیوار دانستم
(۳) دود اگر بالا نشیند گسر شان شعله نیست
(۴) آگسر گرد بالا رود بر آتیز (کره خورشید)

حکیم... ضلالتی... سبب... نمی‌شود

- موزن به پستی که معلوم نیست نیت او
که ناکس کس نمی‌گردد بدین بالاترینی‌ها
جای چشم فرو نگیرد گر چه او بالاتر است
همان گسر دانش نه مشک و عبیر

B
A
.....
.....

۷۰- بیت «مرا گر تو بگذاری ای نفس طامع» بسی پادشاهی‌کنم در کنایه. با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) آزادی سودمند آن باشد و بی
(۲) پادشاه پاسبان درویش است
(۳) چسو من پادشاه تن خویش گشتم
(۴) درباب کنون که نعمت هست به دست

- گسر وی فرسود زبمان به آزادی کس
گسر چه رامش به فر دولت اوست
اگسر چند لشکر سدارم امیرم
کاین دولت و ملک می‌رود دست به دست

*** درست‌ها**
کیف
صایه زدن
صوب قبیله
پوشیدن

۷۱ - معنی چند واژه درست است؟
(امهال: مهلت دادن) (باد افرا: روز مجازات) (ترسا: نمرانی) (تخمیر: خمیر شده) (شعایل: چهره) (زعارت: تند مزاجی) (ساج: هود) (خلق گون: پوشیده) (شقیقه: گیج گاه) (مطاع: فرمانبردار) (گشن: انبوه) (صیانت: نگهدار)

(۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

*** درست‌ها**
تضامی
بهندا
نظم الدوله

۷۲ - چند اثر درست معرفی شده است؟
(خردنامه اسکندری: نظامی) (گنجشک و جبرئیل: سید حسن حسینی) (بهرام نامه: جامی) (دیوید کارپیلد: چارلز دیکنز) (جنگ و صلح: لئون تولستوی) (ابله: داسکایوسکی) (پيامبر: پرویز خرسند) (بامداد اسلام: زرین کوب) (توب: ساعدی) (سیرالملوک: سنایی)

(۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

*** درست‌ها**
مصفا
مطلب
حاج
وصفت
کلین

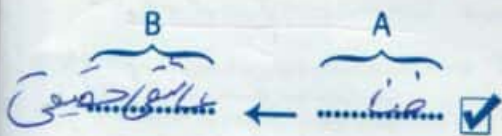
۷۳ - در گروه‌های اسمی داده شده، چند غلط املایی وجود دارد؟
طیبا و روشنی، شمشیری آخته، فلک لافتی، سلج و جنگ افزار، قصر امل، غزا و قدر، کج و معوج، حرف‌های غلنیه، هزیمت و شکست، حاج و واج، علم صلیب مانند، وقاهت و بی‌شرمی، واثق و مطمئن، غاز فریه، خالی نبودن عریضه، تسکین قلیان

(۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۷۴ - آرایه‌های بیت زیر کدامند؟ ← **سوتی در گزینه**

عاقبت منت خدا را باب عشقم کرد بایی
(۱) تشبیه، تضمین، مجاز (۲) تلمیح، تشبیه، استعاره (۳) جنس آمیزی، مراعات نظیر، مجاز (۴) ایهام تناسب، تضاد، جناس

۷۵ - مفهوم بیت «آن که شد هم بی‌خبر هم بی‌اثر»
(۱) قرب صوری در طریق عشق بعد معنوی است
(۲) اگر در عالم صورت فراق است
(۳) دوش پیری ز خرابات بیرون آمد مست
(۴) در کوی می‌پرستی زدم به دست هستی

۷۶- معنی واژه‌های «منحوس، طالع، طومار، کله» به ترتیب کدام است؟ ← **ستونی**

- (۱) بناختر، لقیال، نامه، خانه‌ی چوبی
(۲) نامیوم، برآینده، کتاب، پشه‌بند
(۳) ناپسند، بخت، دفتر، خیمه
(۴) شیوپ، فال، طولانی، حجله‌ی عروسی

۷۷- واژه‌های کدام گزینه از نظر معنایی، متناسب هستند؟

- (۱) جرس، فرای، زنگ، درفش
(۲) ناکش، جوشن، خود، ببر بیان
(۳) دستار، درگاه، ردا، ریح
(۴) جال، حبه، دلم، گران

* همگی هستند

۷۸- در کدام گزینه، معنای تمام واژگان درست است؟

- (۱) (تلون: غرامت)، (تزویر: غدر)، (ختم: پناه‌فروش)، (نحل: نسل)
(۲) (چوک: مرغ حق)، (کنج: فریدون، نام نوایی در موسیقی)، (مجر: آتش‌دان)، (آوند: معلق)
(۳) (پس: لکنند، منسوب)، (گرزه: مار بزرگ)، (نشست: حالت سرخوشی)، (تزهت: خوشی)
(۴) (مبار: آزمون)، (اخته: برآورده)، (کوشیدن: مبارزه کردن)، (زندقی: بی‌دین)

..... :
..... :
..... :

* درستش =
..... :
..... :

۷۹- کدام بیت غلط املائی دارد؟

- (۱) تو به آزادگی اندر همه عالم سمری
(۲) نمودم عمر بایدم اندر شب فرقی
(۳) خلاف نیست که فایل شده است نس دلت
(۴) خواب و بیداری آن ترکس مخمور خوش است

سرو من چیست به عالم نمری بهتر از این
یک نامه زان مسافر فرسخ لقا بسیار
از این مصیبت هایل که اوفتاد اسال
این سرایی است که درسته و معمور خوش است

..... :
..... :
..... :

۸۰- در کدام عبارت، غلط املائی وجود ندارد؟

- (۱) هنگام تموز که از تاب سورت هوا به شدت گرما به راحت ساکن نشاید بود، آب زلالش چون شهد وصال روان آرد.
(۲) وزیر گفت، دستور که پیش حضرت پادشاه مقبول قول و متبوع فعل نباشد، لشکر را حرمت او فرو نگردد.
(۳) در همی لوفات چون لیر آزار می‌گیرست و در نهایت انکسار در خدمت پروردگار بود و در مطابعت او از جمله‌ی نولهی اجتناب می‌کرد.
(۴) کنون اقتضای رضای ما آن است که در سپردن طریق راستی کوشید که هر اساس که بر خط و ذلت نهی، پایدار نماند.

۸۱- در همی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی آثار مطرح شده مربوط به یک پدیدآورنده است.

- (۱) حدیقه الحقیقه، کارنامه‌ی بلخ، طریق التحقیق سنان
(۲) سالاری‌ها، ورق‌پاره‌های زندان، چمنان بزرگ علی
(۳) پاپسین دم استعمار، آدمها و خرچنگ‌ها، دوزخیان روی زمین
(۴) بوف کور، سه قطره خون، سگ و لنگرد ساقی هدایت

۸۲- کدام گزینه عبارات زیر را به ترتیب «زاویه‌ی دید، طرح، لحن، درون‌مایه» مرتب می‌کند؟

- (الف) جهت فکری و ادراکی نویسنده را نشان می‌دهد.
(ب) شیوه‌ای است که داستان مطرح می‌گردد.
(ج) براساس رابطه‌ی علت و معلولی شکل می‌گیرد.
(د) از طریق آن شخصیت‌ها را می‌شناسیم.

- (۱) ج، الف، ب، د (۲) ب، ج، د، الف (۳) د، ج، ب، الف (۴) الف، ب، د، ج

۸۳- موضوع آثار همه‌ی گزینه‌های زیر به استثنای گزینه‌ی ... تماماً درست است. اگر گناهان ... بود، صحیح به حساب می‌آمد.

- (۱) قصه‌هایی که جنبه‌های واقعی و تاریخی و اخلاقی آن‌ها به هم آمیخته است. (مقامات حمیدی، تاریخ بیهقی)
 (۲) قصه‌هایی درباره‌ی کرامات اولیا و تاریخ پادشاهان و گروه‌های مختلف مردم (جوامع الحکایات و لواعب الروایات)
 (۳) قصه‌هایی در شرح مفاهیم عرفانی، فلسفی و دینی به وجه تمثیلی یا نمادین (عقل سرخ، منطق الطیر)
 (۴) قصه‌هایی که به ترتیب در زمینه‌ی تعلیم و تربیت و آیین فرمان‌روایی نوشته شدند. (چهارمقاله، سیرالملوک)

www.konkuru.ir

۸۴- آرایه‌های کدام گزینه در منظومه‌ی زیر موجود نیست؟

در سینه‌ها ز عشق نمی‌جوشد، آن شعله‌ها که خرم‌ن جان سوزد، آن رنج‌ها که درد برانگیزد، و آن دردها که روح گنازد نیست /
 آن شوق و اضطراب که شاعر را، چنگی به تار جان بنوازد نیست.

- (۱) استعاره، تشبیه (۲) جناس، مجاز (۳) ایهام، تضاد (۴) مراعات‌النظیر، تشخیص

۸۵- ترتیب ابیات زیر، از لحاظ داشتن آرایه‌های «تشبیه، ایهام، اسلوب معادله، مجاز» کدام است؟ ← انتخابی

- الف) عجب از چشم تو دارم که شبانش تا روز
 ب) یاری که رخس قبله‌ی صاحب‌ظفران است
 ج) دل که آینه‌ی شاهمی است غباری دارد
 د) دل چو شد آفسرده، از جسم گران جان پاره‌ی است
- ۱) ج، د الف ۲) ب، ج الف، د ۳) ج، ب الف، د ۴) الف، ج، ب، د

۸۶- آرایه‌ی مقابل کدام بیت نادرست است؟ ← دنبال غلط

- (۱) آستین از شاخ گل دارند دایم بر دهن
 (۲) تا چه باشد مست خاک من که کوه طور را
 (۳) روز محشر را به آسانی به شب می‌آورد
 (۴) از غط شیرنگ آورده است فرمائی رخس
- غنچه‌ها از شرم شکرخنده‌ی پنهان او (حسن تعلیل)
 در فلاخن می‌گذارد شوخی جولان او (استعاره)
 هر که یک شب را به روز آورد در هجران او (تفراق)
 تا نیچند هیچ دل سر از خط فرمان او (حسن آمیزی)

..... +
 +
 + +

* مهم‌ترین نکات
 ۸۷- عبارت «یک آسمان پرلده، رها روی شاخه‌ها، سرگرم شست‌وشو در چشمه‌سار باد» چند تکواژ دارد؟
 (۱) بیست و دو (۲) بیست و سه (۳) بیست و یک (۴) بیست

۸۸- معنای «ردیف» در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟ ← تنوع معنی در متون

- (۱) بر برگ گل به خون شقایق نوشته‌اند
 (۲) می‌خور که هر که آخر کار جهان بدید
 (۳) خواهم شدن به کوی مغان آستین‌فشان
 (۴) آن روز شوق ساغر می‌خرمتم بسوخت
- کان کس که بخته شد می‌چون ازخون گرفت
 از غم سبک آمد و رطل گران گرفت
 زمین فتنه‌ها که دامن آخر زمان گرفت
 کاتش ز عکس عارض سالی فر آن گرفت
- مورد:
 مورد:

۸۹- در کدام بیت «واو» مبیانت وجود دارد؟

۱) نظر به جانب ما گر چه منت است و ثواب	غلام خویش همی پروری و چاکر خویش
۲) رفتی و نمایی شوی فراموش	مسی آیی و می‌روم من از هوش
۳) افسر خاقان و آن گاه سر خاک آلود	خیمه سلطان و آن گاه فضای درویش
۴) تو از ما فارغ و ما با تو همراه	ز ما فریاد می‌آید تو خاموش

۹۰- در کدام بیت «نقش تبیی» یافت نمی‌شود؟ * تله: اول ، دوم ← نداریم

۱) خوش است خلوت اگر یار یار من باشد	نه من بسوزم و او شمع انجمن باشد
۲) گر من نگویمت که تو شیرین عالمی	تو خوبشتن دلیل بسیاری به هر سخن
۳) گر در جهان بگردی و آفاق درنوردی	صورت بدین شگرفی در کفر و دین نباشد
۴) فریاد ز دست نقش، فریاد	و آن دست که نقش می‌نگارد

۹۱- در منظومه‌ی زیر، چند وابسته‌ی وابسته وجود دارد؟ (۱) تاپلوه (۲) اسم (۱) ، اسم (۲) و ...

«ای تکیه‌گاه زیباترین لحظه‌های پر عصمت و پر شکوه تنهایی من»

۱) پنج	۲) شش	۳) سه	۴) چهار

۹۲- مفهوم کنایه‌ی رویه‌روی همی ابیات درست است به چیز گزینمی * درستش: بیرون گویی

۱) نتوان به پای هوش رسیدن به هیچ جا	در راه عشق لغزش مستانه پیش گیر (تقابل عشق و عقل)
۲) آینه در زنگبار چاره ندارد ز زنگ	همدم بدطینتان قابل بی‌حرمتی نست (تأثیرپذیری از مصاحب)
۳) هر که باستان نشیند ترک مستوری کند	آب روی نیکانمان در طریقت آب جوست (سواگری عشق)
۴) مزن بی‌تأمل به گفتار دم	نگو گوی اگر دیر گویی چه غم (فضیلت خاموشی) بیرون گویی

۹۳- کدام بیت زیر با بیت «گبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / فلما همی بردش تا به سوی دانه و دام» متناسب است؟ * تأثیر هلیت:

۱) دام و فلس مگر ز دل من برآورد	بگردن سود خاری که می‌خلد به دل از آشیان مرا
۲) سار و مرغ آری چو سنگ و دام را درخور شوند	سار بیرون آید از سوراخ و مرغ از آشیان
۳) تو کز ندیشی دام و فلس بر خویش می‌لری	به کنج آشیان بنشین گره بر بال و پر می‌زن
۴) چون به یاد آشیان مرغم صغیری سرکند	دقه را سزاد سپند و ظم را مجمر کند

۹۴- مفهوم مقابل عبارت «هرگز در این جهان چیزی ندیده‌ام که حتی اندکی زیبا باشد؛ مگر آن که فوراً آرزو کرده‌ام تا

همی مهر من آن را دربرگیرد» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

۱) زن بدین زیبا طبیعت بنگرم	تازه مصنوعی به صلح بی‌برم
۲) بنده را دهم خدا را بی‌انضم	زان نوا این خوش‌نوا را یافتم
۳) جلی آسادی پرواز چون برگ خزان دارم	نلرد ریشه در خاک تملق سرو آزادم
۴) عاشقم بر آن که جان خرم از لوست	بر همه عالم که این عالم از لوست

صورت: به
پاسخ: از
*]

✓ ستایش
.....

۹۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) رفته چون مور از قناعت پای سعی من به گنج
- (۲) وقت آن فرویش قانع خوش که از خوان نصیب
- (۳) به جفا دل ز تو شد قانع و دشمن گم است
- (۴) چشم بر ابر ندارد صدف قانع من

در تلاش مسند دست سلیمان نیستم
لقمهای دارد که چشم شورش از دنبال نیست
آه اگر از تو تمنای وفا می داشت
آب شور از مسزه الفسائم و گوهر بنسجم

۹۶- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) می رود صبح و لشارت می کنند
- (۲) آه از این گردون کم فرصت که با این دستگاه
- (۳) در نظر با کردنی طی شد بساط زندگی
- (۴) هر گلستان جهان چون غنچه های صبحدم

کاین گلستان غنچه های بیش نیست
در خیالت خاتمش نشست مهمتی درست
چون شرر در نقطه ای آغاز بود انجام ما
با درون سر ز خون در حال لبخندیم ما

۹۷- نجم الدین دایه، در موضوع آغاز خلقت انسان در «مصداقالمعاد» از قول خفاوند خطاب به ملائکه می گوید: «فروزگی چند صبح

کنید تا من بر این یک مشت خاک دست کاری قدرت پندمایم. تا شما در این آیینه نقش های بوقلمون ببینید.» یعنی:

✓ از بویهای عاقل نشویم
.....

- (۱) بکا جلوه های گوناگون در آینه ای آفرینش تسان ببینید.
- (۲) تا در جهان خلقت، آفریده های گوناگون را ببینید.
- (۳) تا جلوه های رنگارنگ قدرت مندی مرا ببینید.
- (۴) تا مخلوقاتی را که از خاک می آفرینم، ببینید.

۹۸- بیت «در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید، والسلام» با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) من چه گویم یک رگم هشیار نیست
- (۲) سخن پخته جوی و گوشش کن
- (۳) همدمی چو نیست پیدل راز پنهان خوش تر است
- (۴) عجب تند است رخس او که گردش فرنی می یابد

شرح آن یاری که او را یسار نیست
نفس از خام زد خموشش کن
محرمی چون نیست حاصل مهر بهتر بر دهان
علم هر چند از پی مرکب اندیشه می تازد

۹۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) روان خوابید و تن بیسار گردید
- (۲) متروک شد فکر و نظر، معدوم شد فخر و هنر
- (۳) زمین گونه که شد خوار و فرومایه هنر
- (۴) هنر شد خوارست تمیز، بازار و تو بازرگان

هنر بسا دین و نقش خوار گیرید
مفقود شد فضل و هنر منسوخ شد علم و حکم
از جهل پس افتاد به صد پایه هنر
طمع زندان شد و پندار زندانبان، تو زندانی

۱۰۰- بیت زیر، با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟

«من چشم از او چگونه توانم نگاه داشت / که اول نظر به دیدن او دیدم دور شدم»

- (۱) سر تسلیم نهادیم به حکم و رأیت
- (۲) تو به هر جا که فرو آمدی و خیمه زدی
- (۳) دیگری نیست که مهر تو در او شاید بست
- (۴) همچو مستقی بر چشمی نوشین زلال

تا چه اندیشه کند رای جهان آرایت
کس دیگر نتواند که بگردد جای
هم در آینه توان دید مگر همتایت
سیر نتوان شدن از دیدن مهرافزایت

✓ ناتوانی در
.....